

فرمان آقا محمدخان و بیگدلیها

امروز شمارهٔ اخیر مجلهٔ آینده را سی‌دیدم. عکس دو فرمان صفوی مربوط به طایفهٔ بیگدلی موجب شد که زیراکس فرمان آقا محمدخان قاجار را در باب یکی از افراد این طایفه بفرستم. اصل سند نزد خود بنده است. با توجه به قلت احکام چاپ شده از آقا محمدخان، چاپ عکس این سند بی‌فایده نیست. تا چه در نظر آید.

حسین مدرسی طباطبائی

آینده - در چاپ عکس سند فاصلهٔ زیاد سفید میان «بسم‌الله...» و سطر بعد و همچنین میان سطر اول و دوم که مرسوم فرمان‌نگاری بود برداشته شد که سند در یک صفحه قابل چاپ باشد.

یادگارهایی دیگر از کمال‌الملک

احمد اشتری (یکتا) با مرحوم کمال‌الملک دوستی استوار داشت و در دورانی که کمال‌الملک در نیشابور منزوی بود سفری بدانجا رفت. یادگار آن سفر عکسی است که دوست عزیزم مهدی اشتری (فرزند احمد اشتری) نسخه‌ای از آن را برای چاپ در اختیار ما گذاشت.

از یادگارهای دیگری که در خاندان اشتری دیدم نقاشی آبرنگ بسیار زیبا و خوش‌رنگی است که کمال‌الملک از جد مادری مهدی اشتری کشیده و ما فعلاً بصورت یک رنگ درینجا چاپ می‌کنیم. کارهای آبرنگ از کمال‌الملک باید بسیار کم باشد و این نمونه است. ناصرالدین‌شاه زیر این قطعه نقاشی نوشته است:

صورت قلم آبی علی آقای پیشخدمت پسر
رستم‌خان ابن میرزا محمدخان ابن‌اللهیارخان
آصف‌الدوله قاجار دولو نوه عمهٔ صاحب خانم
هنگام عزیمت به صفحات نور و کجور دربلدهٔ نور
نقاش باشی کاشی به اتمام رسانده، سنهٔ ۱۳۰۵
سیچقان ٹیل، تا (?) شمایلش معلوم باشد.

علی آقا پیشخدمت‌باشی بعدها لقب «معین‌حضور» گرفت.

سَمِ الرَّحْمٰنِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
الحمد لله رب العالمین
والصلاة والسلام على
المرسلات

که ما بر زمام دولت و کرامت

حکم الله

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

سَلَامٌ عَلَىٰ سَائِرِ الْمُرْسَلِينَ
وَعَلَىٰ آلِهِمْ وَسَلَّمَ
وَعَلَىٰ كُلِّ مَنْ حَبَسَ عَلَيْهِمْ
وَعَلَىٰ كُلِّ مَنْ حَبَسَ عَلَيْهِمْ

وَعَلَىٰ كُلِّ مَنْ حَبَسَ عَلَيْهِمْ
وَعَلَىٰ كُلِّ مَنْ حَبَسَ عَلَيْهِمْ

وَعَلَىٰ كُلِّ مَنْ حَبَسَ عَلَيْهِمْ
وَعَلَىٰ كُلِّ مَنْ حَبَسَ عَلَيْهِمْ

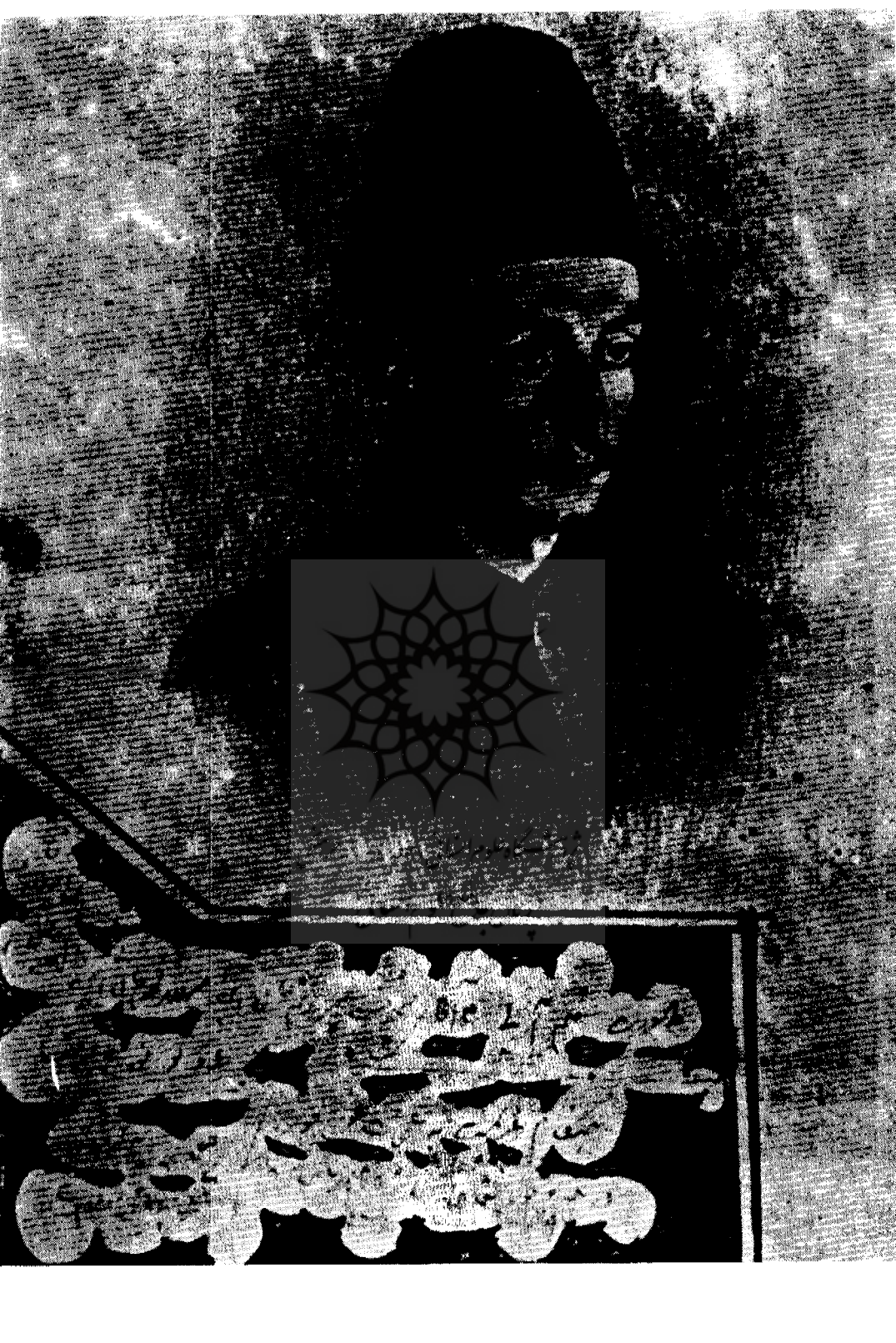
وَعَلَىٰ كُلِّ مَنْ حَبَسَ عَلَيْهِمْ
وَعَلَىٰ كُلِّ مَنْ حَبَسَ عَلَيْهِمْ

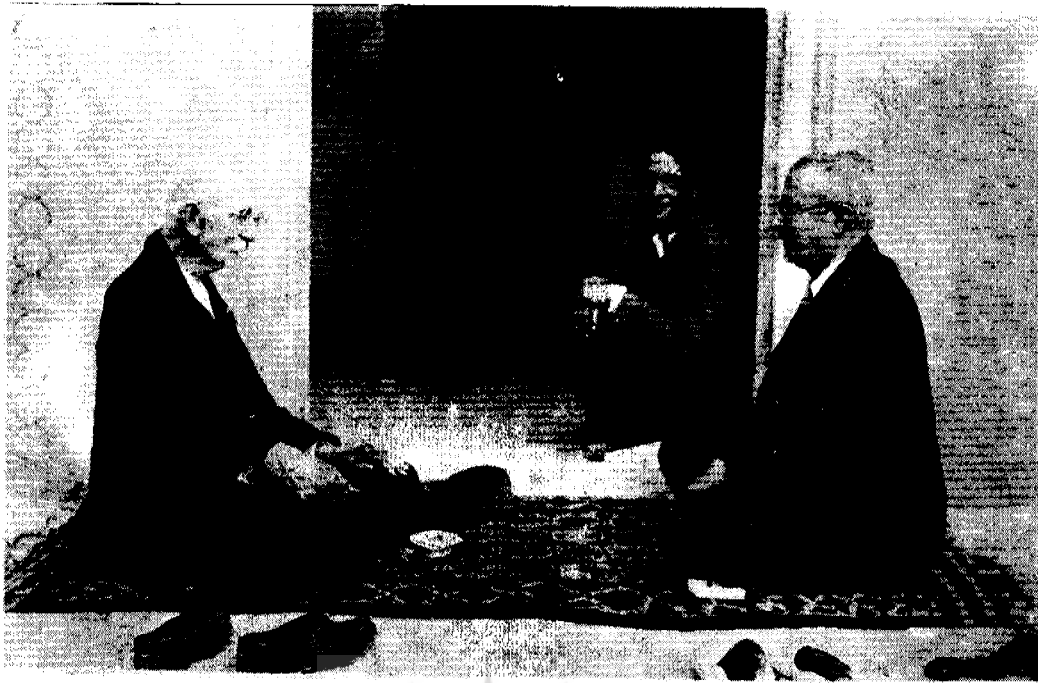
وَعَلَىٰ كُلِّ مَنْ حَبَسَ عَلَيْهِمْ
وَعَلَىٰ كُلِّ مَنْ حَبَسَ عَلَيْهِمْ

وَعَلَىٰ كُلِّ مَنْ حَبَسَ عَلَيْهِمْ
وَعَلَىٰ كُلِّ مَنْ حَبَسَ عَلَيْهِمْ

وَعَلَىٰ كُلِّ مَنْ حَبَسَ عَلَيْهِمْ
وَعَلَىٰ كُلِّ مَنْ حَبَسَ عَلَيْهِمْ

احمد اشتری در محضر کمال الملک

یادداشتی درباره پدر سید جمال‌الدین اسدآبادی

در کتابخانه عمومی آبه‌الله المظنی مرعشی نجفی - قم نسخه‌ای از کتاب الصافی تألیف فیض کاشانی موجودست که به مناسبت یادداشتی از سیدجمال‌الدین اسدآبادی بر صفحه عنوان کتاب، آن را به شماره ۳۲۸۹ در مخزن نسخ خطی نگاه‌داری می‌کنند و در جلد نهم فهرست آنجا معرفی شده است.

سید جمال‌الدین بر صفحه عنوان سه بار نام خویش را به رقم «جمال‌الدین‌الحسینی السعدآبادی» نوشته و یکی از آن رقمها سیاه شده است. بعد سید جمال کتاب را به پدر خود تقدیم کرده و چنین نوشته است:

«این یک مجلد تفسیر صافی را روانه خدمت والد مکرم معظم ذوالفضایل جناب آقا سید صفدر سلمه‌الله نمودم که انشاءالله‌الرحمن این بنده خود را از دعای خیر فراموش نکنند. صحیح جمال‌الدین‌الحسینی السعدآبادی.»

پس از آن دو یادداشت دیگر بر همان صفحه از محمدهادی و صفات‌الله‌جمالی دیده می‌شود به این شرح:

✽ - هو - بلی این کتاب مستطاب را مرحوم سید جمال‌الدین جهت مرحوم آقا سید صفدر والد خود فرستاد و خود این اقل خلیفه حامل کتاب بودم، از دارالخلافه طهران آوردم. بعد از فوت سید صفدر سید کمال‌الدین پسر سید مسیح‌الله هرچه داشت فروخت. این کتاب را هم ما از او ابتیاع نمودیم. فروخت و صرف تریاک نمود. و انالماصی محمدهادی‌الحسینی اسعدآبادی. کتبت ذلك فی شهر رمضان المبارک ۱۳۲۲

✽ این کتاب را سید جمال‌الدین در تاریخ ۱۳۰۴ هـ. ق بموجب عین نوشته خود که در سمت راست این صفحه دیده می‌شود توسط حاج سید هادی برای پدرش می‌فرستد. پس از فوت سید صفدر بموجب شرحی که حاج سید هادی در فوق این حاشیه نوشته‌اند سید کمال... به او می‌فروشد. آبان ماه ۱۳۰۶ شمسی صفات‌الله‌جمالی اسدآبادی.

از اولیای کتابخانه مرعشی برای لطفی که در ارسال عکس کتابخانه به درخواست ما کرده‌اند متشکریم.

برای اطلاع بیشتر به شجره خاندان سید به کتاب «اسناد و مدارک چاپ نشده درباره سید جمال‌الدین اسدآبادی» گردآوری اصغر مهدوی و ایرج افشار مراجعه شود.

یادآوری

در صفحه ۸۶۱ سطر ۲۵ مقاله باز هم قافیه «مصوت» سهو قلم نگارنده، و درست آن «صامت» است؛ و خوانندگان آگاه خود از تعریف قافیه، و آنچه پیش از این سطر و پس از آن آمده نکته را دریافته‌اند.

در صفحه ۸۶۷ سطر ۲۱: U اشتباه چاپ، و درست آن O است.

مصطفی مقربی

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سَلَامًا عَلَى الْعَادِلِ عَاقِبَانِ عَلَى
الْبَائِلِ لِلدِّينِ عَادِلِ لِمَنْ فَرَسَ
المُسْلِمِينَ بِمَا قَامُوا عَلَيْهِ عَلَى الْمَوْجِ
الْبَحْرِ الدُّنْيَى فِي سَمَاءِ الْوَالِدِ الْمُضَى
نَلَا الْمَكْرَهُ عَيْبُوهُ
الْكِرَامِ فَالْعِطْفَاءُ لِعِطْفَاءِ كَفْرِ الشَّقَاءِ
الْحِفَاءُ لِنَفْعِ الشُّكْرِ التَّالِفُ السُّلْطَانُ الْعِظْمَاءُ
الْحَفَاءُ أَرْزَاقُ السُّلْطَانِ الْبَلَاءُ لِلشَّيْطَانِ
لَتُحْمَلُوا بِالدِّينِ بِمَا لَمْ تُحْمَلُوا
بِالدِّينِ وَتُرْجَى بِمَا لَمْ تُرْجَى

Handwritten marginal notes in Persian script, including a vertical list of names and dates, such as 'سیدهازی بیایدی بر سر کشته' and 'سر از دست سید صفدر کشته شد'. It also contains some numerical entries like '۱۳۰۴' and '۱۳۰۵'.

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين